

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Alergenní vonné látky v „parfémecích“

(vyhodnocení cílených státních zdravotních dozorů 2017 – 2019)

Ing. Miroslav Kapoun, Bc. Klára Liscová DiS.
e-mail: miroslav.kapoun@mzcr.cz, klara.liscova@mzcr.cz

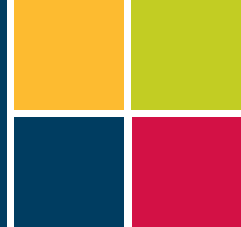
březen 2021

Úvod do problematiky

Vědecký výbor pro bezpečnost spotřebitele (SCCS) k alergenním vonným složkám v KP:

Vonné látky v KP jsou významnou příčinou vzniku alergických (kontaktních) dermatitid. Příčinou cca 16 % ekzematických onemocnění v EU jsou vonné látky, obsažené často právě v KP (nejčastěji v kolínských a toaletních vodách, deodorantech a lotionech).

Seznam vonných látek s prokazatelným alergenním potenciálem

Evropská unie průběžně posuzuje bezpečnost alergenních vonných složek v KP. Bohužel zde neplatí tvrzení, že co je přírodní, je také zdravé a bezpečné. Účinné, avšak alergenní vonné látky jsou zpravidla přírodního původu. Tyto látky není jednoduché nahradit - Evropská komise je proto (většinou) nezakazuje, ale volí cestu informování spotřebitele, ev. stanovení limitu.

Zpracování stanoviska Vědeckého výboru do legislativy

Vybrané alergenní vonné látky v příloze III nařízení (ES) č. 1223/2009, o kosmetických přípravcích – každá z těchto látek musí být **výslovně uvedena v seznamu přísad na obale kosmetického přípravku, pokud se vyskytuje v množství větším, než 0,001 % u přípravků, které se neoplachují.**

Cílený státní zdravotní dozor

2017, 2018 a 2019

Testováno 55 výrobků (24 nevyhovujících výr., tj. 44 %), resp. 47 výrobků (15 nevyhovujících výrobků, tj. 32 %), resp. 49 výrobků (26 nevyhovujících výr., tj. 53 %) v celé cenové škále, zakoupených v různých řetězcích (od padělků po kamenné prodejny s renomovanými světovými značkami), různých zemí původu:

Česká republika: 5 × N, 5 × V – 1 × N, 4 × V – 7 × N, 1 × V

Polsko: 3 × N, 5 × V - 5 × N, 4 × V – 4 × N, 2 × V

Čína: 5 × N, 1 × V - 6 × N, 2 × V – 6 × N, 3 × V

Spojené arabské emiráty: 4 × N, 2 × V - 3 × N, 2 × V – 1 × V

Francie: 2 × N, 2 × V – 10 × V – 2 × N, 6 × V

Neuvedeno: 3 × N, 3 × V – 2 × V – 2 × N

Zbytek EU: 7 × V – 6 × N, 9 × V (+ 1 × USA)

V cíleném SZD byla testována nadlimitní přítomnost těchto vonných složek:

	Látka / INCI název	CAS	2017	2018	2019
1	Amyl cinnamal	122-40-7	1	1	1
2	Amylcinnamyl alcohol	101-85-9			
3	Anise alcohol	105-13-5	1		1
4	Benzyl alcohol	100-51-6	8	7	11
5	Benzyl benzoate	120-51-4	5	3	1
6	Benzyl cinnamate	103-41-3	2	1	
7	Benzyl salicylate	118-58-1	4	7	9
8	Butylphenyl methylpropional	80-54-6	7	5	11
9	Cinnamal	104-55-2	1		2
10	Cinnamyl alcohol	104-54-1		1	2
11	Citral	5392-40-5	5	2	3
12	Citronellol	106-22-9	7	6	10
13	Coumarin	91-64-5	3	2	7
14	Eugenol	97-53-0	5	4	5
15	Farnesol	4602-84-0	1		
16	Geraniol	106-24-1	8	7	9
17	Hexyl cinnamal	101-86-0	7	8	9
18	Hydroxycitronellal	107-75-5	5	5	9
19	Hydroxyisohexyl 3-cyclohexene carboxaldehyde	31906-04-4	6	7	5
20	Isoeugenol	97-54-1	1	1	3
21	Alpha-isomethyl ionone	127-51-5	6	8	6
22	D-Limonene	5989-27-5	6	6	13
23	Linalool	78-70-6	6	6	8
24	Methyl 2-octynoate	111-12-6			

HISTORICKÝ PŘÍKLAD: NEVYHOVUJÍCÍ VÝROBEK Z ČÍNY

LIMIT: 0,001 % hm.

Nález 11 látek s nadlimitním obsahem:

- D-Limonene (CAS 5989-27-5) **0,25 % hm.**
- Linalool (CAS 78-70-6) **0,4 % hm.**
- Citronellol (CAS 106-22-9) **0,16 % hm.**
- Butylphenyl methylpropional (CAS 80-54-6) **0,2 % hm.**

(Ve značení výrobku nebyly uvedeny žádné alergenní vonné složky!)

Další legislativní vývoj

Evropská komise uvažuje, že rozšíří seznam alergenních vonných složek na cca 150. V této souvislosti Komise uspořádala 2 velké dotazníkové akce, kde cílem bylo zajistit stanovisko kontrolních orgánů, obchodníků, výrobců a spotřebitelů k značení alergenních vonných složek. Jednalo se o tyto možnosti:

- Zachování současného stavu
- Informace v příbalovém letáku
- Informace na hotline
- Informace prostřednictvím kódu (např. QR kód)
- Informace na webu

Stanovisko ČR k dotazníkovým akcím Evropské komise

Ministerstvo zdravotnictví konzultovalo problematiku s odborníky z České dermatovenerologické společnosti a Státního zdravotního ústavu. Výsledná stanoviska byla jednotná a totožná:

- počet alergiků stoupá s přibývajícím věkem
- u seniorů nelze očekávat předpokládanou vysokou úroveň obeznámení s moderními technologiemi a jejich používání v okamžiku nákupu za připojení k datové síti prostřednictvím chytrého telefonu (např. skenování QR kódu, vyhledávání internetových stránek,...)
- těžko očekávat nepřetržitý provoz infolinky, přičemž prodej zejm. parfémů probíhá 24 h denně (duty free shopy, letiště, benzínové pumpy, atd.)

Tedy současná legislativní úprava chrání zranitelné skupiny, chceme ji zachovat.

Další postup orgánů dozoru

Oproti očekávání již tříletý intenzivní dozor dosud nevedl k žádné změně stavu – naopak byl v roce 2019 nalezen největší objem nevyhovujících výrobků (53 %)! Pro některé firmy je stále problémem uvést značení do souladu s obsahem KP, přestože není zapotřebí zvláštních nákladů. S opakováním dozoru je však vhodné vyčkat na definitivní podobu unijní legislativy.

